

Overordna retningslinjer for tilskot til skogbrukstiltak i Øygarden kommune 2020

I NMSK-forskrifta § 3 står det:

"Detskalfastsettesoverordnederetningslinjerforprioriteringavsøknader.Slike retningslinjer skal utarbeides i dialog mellom Fylkesmannen, kommunene og næringsorganisasjonene i skogbruket lokalt".

Øygarden kommune har i dialog med Fylkesmannen utarbeida desse retningslinjene. Retningslinjene er lagd med utgangspunkt i regional retningsline frå 2019, som vart utarbeidd i samråd med skogbruksnæringa og kommunane. Retningslinjene gjeld fram til nye vert fastsett av Øygarden kommune.

Tilskot til bygging og ombygging av skogsvegar

I NMSK-forskrifta §5 står det: «*Det kan gis tilskudd til bygging av nye eller ombygging av eksisterende skogsveiernår dette bidrar til helhetsløsninger som gir grunnlag for utnyttelse av skog- og utmarksressursene.*»

Vidare står det at vegen skal vere godkjend etter forskrift om planlegging og bygging av landbruksvegar *eller* plan- og bygningslova.

Før anleggsarbeidet vert starta skal det utarbeidast ein byggjeplan for skogsveg, som skal godkjennast av kommunen. På baksida av [tilskotssøknadsskjemaet](#) står det kva byggjeplanen skal innehalde.

Det er eit krav at vegen vert halde ved like i same standarden han vart bygd.

Vegstandard

Vegen må ha ein standard som er tilfredsstillande for den aktuelle bruken og skal byggjast i samsvar med [gjeldande normalar](#) for landbruksvegar. Vegstandarden må avpassast skogen og det aktuelle området. Større veganlegg bør vere planlagd av ein godkjend vegplanleggar. Veglinja skal vera stukken i marka og godkjent av kommunen; jamfør landbruksvegforskrifta. På grunn av skilnaden i kostnad og geometri må traktorveg klasse 7 vurderast opp mot bilveg. Dette gjeld særleg når areala med planta gran som vert løyst ut er under 100 dekar, når det er aktuelt med vegklasse 5 og når offentleg tilkomstveg ikkje er open for vogntog. Vegen skal byggjast etter den godkjende veglina, og anlegget skal føra heilt fram til det punkt som er oppgeve i søknaden.

Dersom offentleg tilslutningsveg ikkje held standard for vogntog (12,4 eller 15 meter lengde) eller ikkje har tilstrekkeleg tillate aksellast (under 8 tonn), bør veglag, vegplanleggjar og kommunen som skogbruksstyresmakt arbeide for å skrive opp den offentlege vegen. Dersom dette ikkje vert gjort bør det aktuelle veganlegget prioriterast ned for tildeling av tilskot.

Større fellesanlegg skal prioriterast høgt. For slike prosjekt må det også skipast veglag. Fordeling av kostnadene for anlegget skal gå fram av underskreve [søknadsskjema](#) og det framtidige vedlikehaldet skal vera ordna ved skriftleg avtale før tilskot vert utbetalt.

Det skal normalt ikkje gjevast tilskot til vegklasse 8 eller vegar med lågare standard.

Prioritering

Følgjande prioritering gjeld:

- Vegar (nybygging eller ombygging) i samband med vindfallhogst
- Større felles tilkomst-/hovudveganlegg med mykje hogstmoden skog og store produktive skogareal og vegar bygd som sams tiltak etter Jordskifteloven
- Andre anlegg i tråd med ein hovudplan for skogsvegar
- Bilvegar framfor traktorvegar

Traktorvegar i vegklasse 7 kan likevel vere tilkomstveg. Hugs lønsemd bilveg/traktorveg der det løysast ut under 100 dekar, som nemnd ovanfor.

Tilskotssatsar

På grunnlag av skjema og andre opplysningar i søknaden fastset Øygarden kommune endeleg tilskot til det enkelte veganlegg.

Tilskot til sekundærvegar/traktorvegar vil som regel liggje i intervallet 25 – 45 %.

Tilskot til bilvegar og tilkomstvegar vil som regel liggje i intervallet 30 – 60 %. Vegklasse 5 nedprioriterast.

Anlegg der det er brukt godkjend vegplanleggar kan få høgare tilskot med

- detaljplanlegging	+4 prosentpoeng
- utarbeiding av anbod	+3 prosentpoeng
- oppfølging av anlegget under bygging	+3 prosentpoeng

Skogsvegar i vegklasse 2 til 7 kan for vegens dekningsområde få tilskot med inntil kr 7 000 per dekar for areal i hkl 2 – 4 som er tilplanta med gran, og inntil kr 160,- per m³ gran og furuskog i hkl 5. For lauv inntil kr 100,- per m³ i hkl 5. Vegar som løyser mykje lauvskog og lite annan skog skal likevel prioriterast ned.

Bruk av skogfond med skattefordel må nyttast so langt det er råd. Det betyr at bygging av større veganlegg bør løyse ut monaleg med hogstmoden skog dei fem første åra etter bygging.

Tilskotsstorleik bør vurderast med bakgrunn i [dette reknearket](#).

Dersom planen for eit veganlegg må endrast av omsyn til naturmiljø og friluftsliv, skal eventuelle meirkostnader som skuldast dette gå inn i tilskotsgrunnlaget, og det kan kompenseras med ein noko høgare tilskotssats.

Tilskot til overordna vegplanlegging

Overordna vegplanlegging og motiverande arbeid er vesentleg for å få til rasjonelle og lønsamme veganlegg. Kommunane kan yte tilskot til overordna vegplanlegging og det er ein fordel at dette vert samordna på regionnivå. Fylkesmannen samordnar dette.

Vilkår for tilskot

Tilskotet vert gjeve med vilkår om at vegen vert vedlikehalden i den standard den er bygd. Vedlikehaldsavtale skal vera underskriven av grunneigarane før tilskot vert utbetalt.

Det vert utført vedlikehaldskontroll på vegar som er mellom 10 og 20 år gamle. Fylkesmannen gjennomfører kontrollane i lag med kommunane.

Det eit vilkår at hogst av gran i vegens dekningsområde skal plantast att med gran. Skogfaglege vurderingar kan likevel vege mot dette. Areal skal vere kartfesta på den einskilde eigedom før tilskot blir løyvd.

Søknad, handsaming og utbetaling

Søknad om tilskot skal skje på [dette søknadsskjemaet](#) og sendast til kommunen saman med kartgrunnlag. Kommunen registrerer søknaden i ØKS og prioriterer og handsamar han. Vedtak med byggjeløyve skal lastast opp i ØKS.

Kostnadane for vegen skal vere kjent før ein søker om tilskot. Anbod eller fast pris er vanleg.

Løyve til avkøyring frå offentleg veg skal vere gjeve før det vert søkt om tilskot.

Det skal førast rekneskap for veganlegget med utgifter utan mva. Utgiftene i rekneskapen skal vere dokumentert med fakturaer eller timelister ved eigeninnsats. Grunnlag for utbetaling av tilskot er [rekneskapssamandrag](#).

Organisasjonsnummer OG bankkontonummer til den som tilskotet skal betalast ut til MÅ førast på skjemaet.

Resultatkontroll

Kommunen har ansvaret for gjennomføring av kontroll og minst kvar tiande av dei godkjende søknadene skal følgjast opp med synfaring. Dei som søker om tilskot er forplikta til å frigi opplysningar og akseptere dei kontrolltiltak som skogbruksmynda bestemmer.

Fylkesmannen og kommunen kan kontrollere at driftsområde er kvalifisert for tilskot og at drifta er gjennomført i samsvar med vilkåra i retningslinene og vedtaket om tilskot.

Tilskot til drift med taubane, hest o.a.

I NMSK-forskrifta §7 står det: «*Det kan gis tilskudd til utdrift av skogsvirke med taubane, hest o.a. Tilskudd kan bare gis der det er foretatt registrering av miljøkvaliteter i området. I områder der det ikke er foretatt miljøregistreringer, skal det stilles krav om gjennomføring av de førevar- tiltak som er nedfelt i Levende Skogs standarder*».

I følgje landsskogtakseringa står 30% av den planta granskogen i Vestland fylke i taubaneterreng. Det er liten konkurranse med annan arealbruk på dei bratte areala og dei eignar seg godt til skogbruk. Taubanedrift er ein viktig driftsform for oss som vi er opptekne av at det vert støtta opp om. Det er særskild viktig at dei få aktørane vi har, har ein økonomi som set dei i stand til å utvikle metodar og utstyr i takt med teknologisk utvikling.

Tilskot til drift i vanskeleg terreng skal berre gjevast når drifta blir gjennomført i hogstmoden skog og på ein slik måte at det blir teke omsyn til skogens funksjonar i forhold til biologisk mangfald, landskapsverdiar, kulturminneverdiar og friluftsliv. Tilskot kan berre gjevast der det er gjennomført registrering av miljøkvalitetar (MIS) i området eller miljøregistrering i samsvar med Levende Skog standard.

Det er eit vilkår at det etter hogst av gran skal plantast att med gran. Skogfaglege vurderingar kan likevel vege mot dette.

Alder

Søker må dokumentere alder på skogen (t.d. kopi av skogbruksplandata, borrhprøve eller tal årringar) i søknad om tilskot, før handsaming. Det skal takast prøver i ulike deler av hogstfeltet. Lågaste alder for å gje tilskot:

Bonitet	Lågaste totalalder	Tillegg til alder målt i brysthøgde
G26 og betre	55 år	+ 10 år
G23	60 år	+ 12 år
G20	70 år	+ 13 år
G17	80 år	+ 14 år
G 14	90 år	+ 16 år

Andre avgrensingar

Det kan berre utbetalast tilskot når drifta blir gjennomført utan særleg skade på spesielle miljøverdiar i området.

Det skal *ikkje* gjevast tilskot:

- dersom skogsdrifta kan motverka utbygging av eit rasjonelt vegnett innan eit naturleg avgrensa driftsområde
- til område som skal brukast til andre føremål enn skogbruksproduksjon.

Tilskotssatsar (retteleiarande)

Tilskotssatsen til taubanedrift har ikkje vore vurdert på svært mange år. Med gjeldande tømmerpris/driftsprisar bør tilskotet på grandrifter ligge på kr 140/m³. For å betre matche den volatile tømmermarknaden anbefalar vi ei variabel tilskotsordning som i større grad kan gjere gjennomføring av skogsdriftene føreseielege for skogeigarar og entreprenør, når tømmerprisane endrar seg.

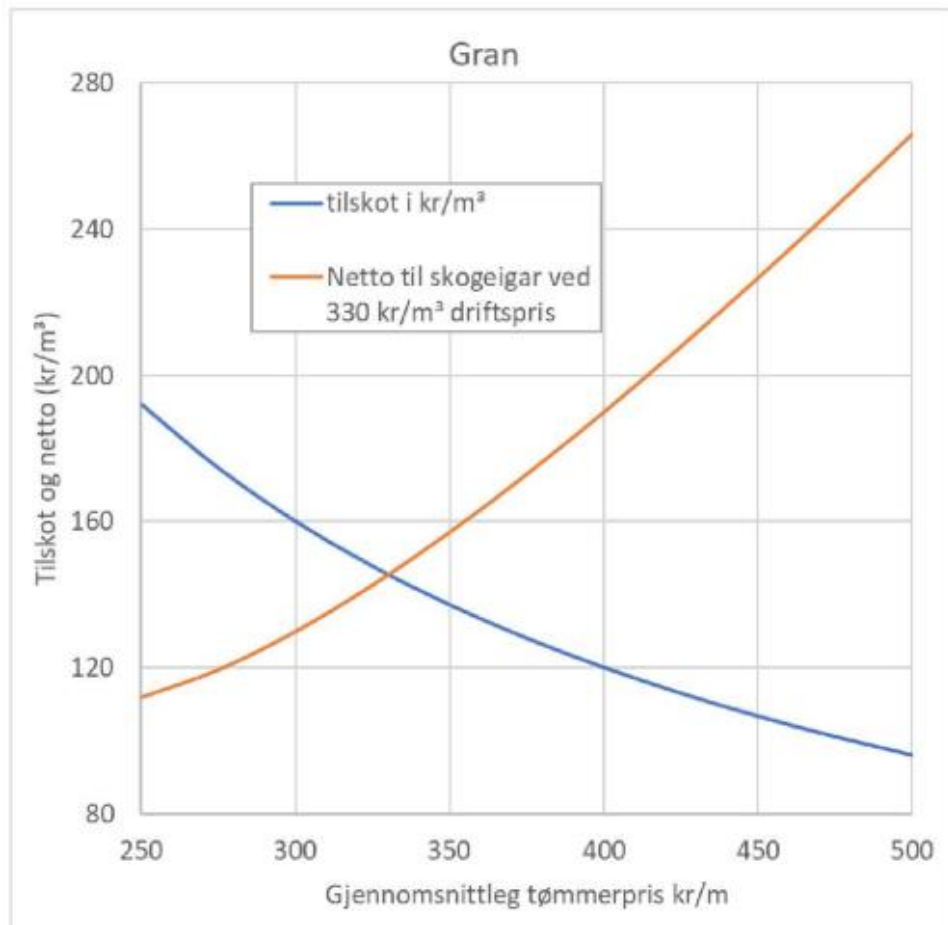
Tilskot, kr per m³ :

Gran: variabelt tilskot på	$\frac{48\,000}{\text{gjennomsnittleg virkespris}}$
----------------------------	---

Furu og lauv: variabelt tilskot på	$\frac{56\,000}{\text{gjennomsnittleg virkespris}}$
------------------------------------	---

Hestedrifter og løypestreng:	150
------------------------------	-----

Til dømes var gjennomsnittsprisen på grantømmer for 3 kvartal 2019 kr 345,- per m³, dersom dette gjaldt for ei enkeltdrift ville det bli **48 000 delt på 345** = kr 139 i tilskot per m³.

Tilskotet kan altså tilpassast den einskilde drifta ved å sjå på gjennomsnittsverdien for virket etter at drifta er ferdig.

Det vert også gjeve eit tillegg på kr 20,- per m³ til taubanedrifter der tømmeret vert køyrt fram med lastetraktor. Slikt tilleggstilskot skal ikkje gjevast dersom det etter ei totalvurdering av skogsvegplanar i området er lønsamt å bygge bilveg fram til standplass og eventuelt vidare oppover/ innover i området.

Prioritering

Hogst av stormfelt skog skal prioriterast.

Søknad og sakshandsaming

Søknad om tilskot skjer på [dette søknadsskjemaet](#) før drifta vert sett i gang. Utfylt skjema, kart, dokumentasjon på alder og underskrift av skogeigar sendast kommunen-seinast seks - 6 - veker før planlagd oppstart av drifta.

Følgjande skal leggjast ved søknad om tilskot:

Dokumentasjon på at det er gjennomført miljøregistreringar i skog (MIS).

I område utan MIS-registreringar dokumentasjon på at det er gjennomført føre-var-tiltak i tråd med Levande Skog sine standardar.

Detaljkart 1: 5000 som viser hogstområdet, miljøregistreringar og alle skogsvegar (bil- og traktorvegar), eventuelt kart direkte ført inn i ØKS

I kommunen sitt vedtak skal naturmangfaldslova sine prinsipp om offentleg mynde (§7) innarbeidast og legge til grunn for avgjersla om tilskot

Oppmoding om utbetaling av tilskot skjer på kopi av [søknadsskjemaet](#) som følgde søknaden, med ny påteikning av reelt hogd volum, i tillegg evt. kart og kopi av målenota.

Om tilskotet skal utbetalast til andre enn skogeigar, må dette merkast på søknadsskjemaet og organisasjonsnummer og bankkontonummer til den som tilskotet skal betalast ut til MÅ påførast skjemaet.

Tilsegn om tilskot bør gjevast med kort arbeidsfrist, slik at midlane kan nyttast til andre drifter dersom drifta av ein eller annan grunn ikkje kjem i gang. Tilskotet vert trekt inn utan nærare varsel etter tre månader dersom det ikkje er gjeve varsel om at drifta vert forseinka.

Resultatkontroll

Kommunen har ansvaret for gjennomføring av kontroll og minst kvar tiande av dei godkjende søknadene skal følgjast opp med synfaring. Dei som søker om tilskot er forplikta til å frigi opplysningar og akseptere dei kontrolltiltak som skogbruksmynda bestemmer.

Fylkesmannen og kommunen kan kontrollere at driftsområde er kvalifisert for tilskot og at drifta er gjennomført i samsvar med vilkåra i retningslinene og vedtaket om tilskot.

Tilskot til skogkultur

I NMSK-forskrifta §4 står det: «*For å stimulere til utvikling av kvalitetsskog kan det gis tilskudd til ungskogpleie og andre kvalitetsfremmende tiltak. Dette omfatter også tilskudd til skjøtsel av skog i kantsoner og i sammenheng med kulturminner. Det skal ikke gis tilskudd til bruk av kjemiske midler, kjøp av utstyr eller til tiltak som ved uttak av virke gir overskudd.*»

Fylkesmannen tildeler rammeløyvingar til kommunane med bakgrunn i aktivitet og prognosar frå kommunen og tildelt fylkesramme.

Skogbrukslova pålegg skogeigar å sørgje for tilfredsstillande forynging etter hogst, og sjå til at det er samanheng mellom hogstform og metode for forynging. Nødvendige tiltak for å leggje til rette for forynging skal setjast i gang innan 3 år etter at hogsten er skjedd.

I følge [berekraftforskrifta](#) er tilfredsstillande forynging planting av same eller høgare produserande treslag enn det som er hogd.

Tilskot til forynging av skog og ungskogpleie er eit av dei viktige verkemidlane for å sikre framtidig skogproduksjon. På fylkesnivå vert berre halvparten av avverkingsarealet forynga etter hogst. Dette er ikkje tilfredsstillande og langt frå berekraftig. Vi vil difor prioritere oppfølging av forynging i form av auka kontroll so vel som kunnskapsspreiing og rådgjeving.

Tilskotssatsar

Tilskot til skogkultur har historisk variert mellom 30 - 70 % i vestlandsfylka, medan gjennomsnittleg

tilskotssats for heile landet har vore under 20%. Årsaka til historisk særst høge prosentssatsar på Vestlandet har samanheng med skogreisningstida og at skogseigarane ikkje hadde skogfond. I dag vert skogen hogd slik som i andre område av Noreg, og skogseigarane sett av skogfond til naudsynte investeringstiltak.

Tilskotssatsen til skogkultur i Øygarden kommune er generelt 25%

Skogseigarsamarbeid – høgare tilskot

Skogkulturtiltak i område der skogseigarane samarbeider på tvers av eigedomsgrensene har mange fordelar og skal ha 5 prosentpoeng høgare tilskotssatsar.

Suppleringsplanting

Ved suppleringsplanting vert det gjeve eit sentralt tilskot på 20% for kostnaden av inntil 50 planter per dekar med krav om at plantetalet etter supplering tilfredsstillar det fastsette minimumstal per dekar. Ved registrering av refusjonskrav i ØKS skal ein nytte «800-kodane». Sjå tabellen nedanfor.

Tilskot til tettare planting

Ved nyplanting vert det gjeve eit sentralt tilskot på 60% for kostnaden av inntil 50 plantar per dekar (sjå tabell under – «800-kode» i ØKS). Det vert som hovudregel ikkje gjeve tilskot til nyplanting i LR-20 (sjå siste kapittel i dette dok.)

Bonitet	Minimum plantetal per dekar etter supplering	Intervall for plantetal som utløyser tilskot for tettare planting
26	220	220 - 270
23	220	220 - 270
20	200	200 - 250
17	180	180 - 230
14	160	160 - 210
11	130	130 - 180

Forsømt ungskogpleie

Det aller meste av tilskotet går i dag til planting og på fylkesnivå har berre 2% av tilskotet dei siste tre åra gått til ungskogpleie. Ungskogpleie er ei naudsynt investering for å auke tilvekst, kvalitet og ikkje minst stormstabilitet.

Tilskotssatsen til ungskogpleie er 60%.

Kommunane kan enkelt hente rapportar frå ØKS over skogseigarar med potensielt behov for ungskogpleie på eigedomen. Dei aktuelle skogseigarane kan kontaktast for skogfagleg rådgjeving på eigedomen. Ungskogpleie er ein prioritert del av skogkulturen.

Skogfond

Skogfondordninga er ein viktig finansieringskjelde for blant anna skogkultur. Ordninga med skaffefordel er særst lønsam for skogseigaren og bør nyttast i større grad. I samband med planlegging av hogst vil det framover vere særst viktig å **avsetje tilstrekkeleg skogfond**. Lågaste sats (4 %) er ikkje tilstrekkeleg til å finansiere framtidig skogkulturbehov – planting og ungskogpleie. For å finansiere eigedelen av forynginga og ungskogpleie må det settast av 15 %.

Kommunen, fylkesmannen og tømmerkjøparane må samarbeide om å rettleie skogseigarane til å sette av nok skogfond i tråd med framtidig investeringsbehov

Gjeld for kommunar i Landskapsregion 20 – Kystbygdene på Vestlandet

Ein del areal langs kysten og på øyane ut i havgapet er ikkje eigna for skogproduksjon. Her er det samfunns- og miljømessig ønskjeleg å oppretthalde den opphavelige naturen eller tilbakeføre naturen så langt som mogeleg. Også økonomisk er desse områda uaktuelle for skogproduksjon. Landskapsregion 20 (NIBIO) har mykje av naturtypen *kystlynghei* som vi skal ta vare på. Spesielt i områda med denne naturtypen er det ikkje ønskjeleg med aktivt skogbruk og skogplanting. Sjå link for kart LR-20.

https://kart13.nibio.no/landskap/Fylkeskart/lreg_F12_150dpi.pdf

Mykje av tidlegare treplantingar i LR-20 var motivert ut frå leplanting og brensel, ikkje kvalitetsproduksjon av tømmer. I dag er kanskje vurderingane annleis og det kan vere fornuftig å fjerne slike trerekker og klynger utan å plante ny skog. Men det finst også døme på skogsbestand i LR-20 som har gjeve gode resultat og der det ikkje har vore konflikstar med kystlandskapet og naturtypen *kystlynghei*.

Øygarden kommune vil som hovudregel ikkje tilrå aktiv skogproduksjon og gje NMSK-tilskot for nye plantefelt i Landskapsregion 20, kystbygdene på Vestlandet.

Foryngingsplikta vil kunne vurderast med vekt på omsynet til kystlandskapet og særleg naturtypen *kystlynghei*.

I område der det har vore drive kommersiell skogbruksdrift kan det likevel gjevast NMSK- tilskot, etter ei vurdering av omsynet til kystlandskapet og *kystlyngheiane*.